



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Parallela Geographiae Veteris Et Novae**

**Briet, Philippe**

**Parisiis, 1649**

Cap. V. Græciæ recentis Geographica Descriptio.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-13167**

## CAPVT V.

*Græcia recentis Geographica descriptio.*§. I. *Romania, seu Thracia, la Romanie, ou la Thrace.*

V  
R  
B  
E  
S  
M  
A  
R  
I  
T  
I  
M  
Æ  
R  
O  
M  
A  
N  
I  
Æ.

CONSTANTINOPOLIS: *Constantinople, Turcis Stamboul,* quoniam interrogati Turcæ quò pergerent in expeditionibus, dum Hadrianopoli versarentur, respondebant barbarè *εις τὸν Πόλιν,* seu *εἰς τὸν Πόλιν* ad urbem, Constantinopolim significantes quam animis, & spe vorauerant. Portum habet commodissimum & mercibus exponendis peridoneum. Vrbs triangularis est, viæ angustæ, & inæquales, septem colles includit ne à Veteri Noua Roma differat. Locus rerum venalium *Beseftin* dicitur. Hic quoque Sultanorum Palatium *le Serail;* Castrum vulgò septem turres, vbi Fiscus Principis. Extra urbem secundum portum excurrit

GALATA: aliter *Pera,* quasi ultra æstuarium, vrbs vel potiùs suburbium Constantinopoleos, vbi Latini ferè omnes commorantur, primùm à Genuensibus extructa, vel potiùs culta.

Castella: *les Chasteaux de la mer Noire,* in vtraque Bosphori ripâ, vbi magis restringitur, in Europæo seruantur equites Melitenses bello capti.

Selimbria: *Selurée,* cuius muri disiecti, eius tamen Balnea, & templa magnificentiam antiquam loquuntur; adiacet ei burgus cognominis quem Turcæ incolunt cultissimus.

*Araclea:* olim *Heraclea,* & *Perinthus,* deformata ciuitas, cuius portus tamen optimus, & recipiendis maioribus etiam nauibus opportunus.

*Gallipoli:* olim *Callipolis* sedes *Beglierbegi* Insularum, vrbs ampla, sed iam sine muris; hic tantùm sagittæ fiunt, & plerique omnes ciues hâc arte vitant.

DARDANELLE, *les Chasteaux,* olim *Sestos,* & *Abydos* mille passibus ab se inuicem discretæ, in quibus tormenta inuolatæ amplitudinis, & magnitudinis mare abstergentia,



quæcumque naus inuitis custodibus illac transit dubio procul euertitur. Duo ex his tormentis globos lapideos mille librarum excipiunt, 500. libras nitrati pulueris.

**HADRIANOPOLIS:** *Andrinople*, Turcis *Endrem*, vrbs serenissimi aëris, Amurathi sedes regia, cum ex Bithyniâ in Thraciam traiecit; Imperij Ottomanici sedes antequam Constantinopolis caperetur; hodie etiamnum pulcherrima, & cultissima.

*Philippopoli*, Philippopolis, Turcis *Philiba*, aut *Phelibe*, vrbs Archiepiscopalis, & ampla, cuius tamen mœnia conciderunt.

*Dimotac*, Didimotycha ad Hebrum Fl. sita, vrceolis suis celebris, quibus etiam Imperator vtitur. Hic natus est Baiagethes, eoque secessit Imperio depositus.

*Chiurli*, aliter *Zorlo* Turcis, Latine Tzurulus burgus potius quàm vrbs ad Fl. cognominem Latine Athyram, ad quem depugnans Selimus in patrem Baiagethem victus, & captus est.

*Kirclissa*, nobis *Quarante Eglises*, Tessaraconta Ecclesiæ, Saniaci sedes.

*Triadiza*: olim Sardica, postea Triazifa Concilio Sardicensi celebris, iacet penè in ruinis.

*Bouron*: Bistonium ad lacum cognominem qui olim Bistonis, aded in præsentia piscosus, vt piscatione eius tantum indigenæ victitent.

FLV-  
VII

R O-  
M A-  
N I Æ,

seu  
Thra-  
ciæ re-  
centis.

**MARIZA:** Hebrus, lentus admodum hodie nisi cum niuibus augetur: recipit *Ardum*, & *Tunfam*, qui in eum effunduntur ad Hadrianopolim: *Tunsa* videtur apud Calchondylam dici Tænarus. In Hebræ arenâ grana aurea reperiuntur, & demum ad urbem *Eno* Ænum cadit in Ægæum mare.

*Maestro*, indigenis *Carason* Nessus; ideò *Carason* dictus, hoc est Niger, quia semper arenis turbidus lentè admodum aquas suas euoluit.

*Chiurlic*, seu *Chiaurlic*, olim Athyras, à burgo nomen habet.

*Larissa*: *Melas*, sed duplex maior, & minor; hic in Hellespontum, ille in Ægæum cadit.

MON-  
TES

COSTEGNAS: Turcicè *Balkan*, Slaucicè *Cuimoniza*, olim *Hæmus*, à recentioribus Italis *Catena Mundi* nominatur.

R O-  
M A-  
N IÆ.

*Monte Argentaro*, olim *Rhodope* à Græcis *Basiliffa* quasi *montium Regina*, à *fodinis* nomen accepit, & hodie adhuc incultus, & magnam anni partem niuibus obductus.

*Castagna*, *Pangæus* *fodinis plumbi, argenti, & auri* hodie *diues*.

§. 2. *Macedonia, cuius quatuor partes Iamboli, Macedonia, Comenolitari, & Ianna.*

IAMBOLI, olim Macedonia prima, & secunda.

CAVALLA, olim *Bucephala* aditus ex *Macedoniâ* in *Thraciam*, cum amplissimo portu, sed parum tuto hoc tempore. Ab eâ vrbe non procul via publica inter montes magno sumptu, & labore effossa.

*Contessa*, vrbecula ad sinum *Strymonicum*, vnde ei nomen recens inditum.

*Siderocapsa*, vrbs *fodinis* vicinis celeberrima, vnde multum auri quotidie *Turca* colligit, eoque vitur ad *Sultanos* suos *les Squins*.

*Tricala*, à quibusdam locatur circa *Bucephalam*, & *Saniaci* sedes dicitur, sed vereor vt cum *Theſſalicâ* confundatur, de quâ in *Ianna* dicemus.

STROMONA Fl. aliter *Marmara* à pago ei adiacente, vbi ponte iungitur: vel meliùs cum in duo brachia scindatur, alueus Occidentalis *Marmara* dicitur, Orientalis *Redino*, totus fluuius *Stromona*, nuncupatur: olim *Strymon*.

Agion oros, seu MONTE SANTO, sic dictus quia in eo numerantur 24. Monasteria *Calogerorum*, seu *Monachorum*, quorum celeberrima *Garopedos*, & *Agias-laura*; in his duobus 600. Monachi numerantur, in aliis supra quinque millia. Pleraque eorum egregiè munita sunt, vt piratis obſistant. In mare ad sexaginta millia passuum procurrere dicitur: olim *ATHOS MONS*.

COMENO-  
LITARI,

*Cogni*, *Coginium* castrum munitissimum in monte situm, ad compescendos latrones olim exercita-



pars Tertiæ  
Macedoniæ,  
& aliqua pars  
Theſſaliæ.

citatum, nunc ferè deſertum eſt, & ruinis de-  
formatum.  
*Tyriffa*, ciuitas antiqua vetus nomen retinens,  
nunc in vicum redacta.  
*Domonignifa*, mons in eo tractu, cuius paſcua lau-  
dantur.

MA-  
CE-  
DO-  
NIA  
magna  
pars  
Mace-  
donie  
Tertia.

SALONIQUI : olim Theſſalonica, in ſinu cognomine  
olim Thermæo, vrbs etiam noſtrâ ætate populosa, &  
diues, cum portu commodiſſimo, ad quem confluunt  
ex omni Europâ mercatores.  
*Citros*: olim Pidna, vrbs ampla, & nihil ſplendoris anti-  
qui videtur perdidiffe.  
*Veria*: olim Berceæ in pagum redacta.  
*Zucria*, aliter *Ichniza*: olim Pella, hodie vicus in quo  
tamen aliqua antiquitatis monimenta eruuntur.  
*Platamona* Fl. olim Aliacmon.

I AN-  
NA  
pars  
maxi-  
ma  
Theſſa-  
lia.

IANNA: vnde regioni nomen, locus munitiſſimus in lacu  
cognomine, in quem aliqui riuli deſtuunt, & exin-  
de in Peneum per cuniculos elabuntur.  
TRICALA : olim Tricca quam Saniaci ſedem facit  
Leunclaius : eius fuit Episcopus Heliodorus ille  
qui Æthiopica ſcripſit, & quoniam ſæctum indignum  
Episcopo noluit eiurare excidit Episcopatu : hoc  
tamen aliqui negant, aut ſatis id non eſſe certum at-  
bitrantur.  
*Armero*, vnde Pelasgico ſinui nomen, oppidum con-  
ditum non procul à Thebis Phthioticis.  
*Piſrem*, ſeu *Peſtremo* Saniacatus ſedes Leunclauio, quæ  
vbi ſita ſit, à peritis rerum Græcarum ediscere non  
potuit : dicitur tamen eſſe alicuius nominis vrbs in  
hoc tractu.  
*Salampria*, Fluius : olim Peneus.  
*Reliquos Montes, & Fluios, ex antiqua Theſſaliâ re-  
pete.*



## §. 3. De Albaniâ Turcis Arnaut, ex Leunclauio.

ALBANIA SUPERIOR, olim Macedonia pars Occidentalis, seu quarta pars Macedonia.

- M A-  
RITI-  
M A,  
seu  
Com-  
neno-  
rum.
- DYRAZZO, nobis Gallis *Duras*: Dyrrachium olim pulcherrima ciuitas ad ostium Fl. *Argentaro*, à quâ Principes Dyrrachini dicti Carlouitzij, ex sanguine Regum nostrorum.
- Scutari*, Turcis *Isodar*: olim Scodra, vrbs in rupe sita, cuius pedem alluit lacus, vulgò *de Penta*, aliter de *Scodra*, ex quo fluuius *Boiana* erumpit.
- La Vallone*, *Vallona*: quondam Aulon; portus amplissimus, seu veriùs sinus multarum nauium capax, quem duo castra muniunt, vbi superioribus annis Ottomanus finxit classem cogere contra Melitenses.
- Spinarza*, vrbecula ad ostia Polinæ Fl. piscatione celebris, sed Piratarum excursionibus obnoxia.
- M E-  
D I-  
T E R-  
R A-  
N E A,  
seu  
Ca-  
striota-  
rum.
- CROIE: olim Antigoniam, vel vt alij malunt Eri-bæa, *Cruam* vocat Calchôdylus, munitissima ciuitas, in quâ Scanderbegus Ottomanorum potentiam irrisit, & retudit. Nomen habet à voce *Croia*, quæ Albanicè *fontem* sonat; hanc alluit Fl. *Lisana*; quidam hanc vocant etiam Troiam, sed corruptè; & est totius Albanie primaria.
- Albanopoli*: Albanopolis, antiqua ciuitas, sed deserta, ex cuius ruinis creuit Croia vicina; malè quidam hanc volunt esse Croiam. Furorem Ottomanorum sensit, & suis ruderibus ostendit.
- Ocrida*, ad lacum cognominem, ex quo Fluuius *Drino* erumpit, vrbs munita, & Saniaci sedes, cui etiam Croia subdita est.
- Sfeigrad*, virtute Scanderbegi nobilitata: in eâ enim Turcis restitit, & ex eâ vsque eò fatigauit, vt in desperationem pæne adduceret.
- Bellgrad*, seu *Belgrado*, itinere vnus diei distita à Vallonâ, cuius fit sæpe mentio in Historiâ Scanderbegi.

ALBANIA INFERIOR, olim Epirus, & exigua pars Helladis.

CANINA.

CANINA: castrum munitissimum in monte qui incumbit finui Aulonensi, quem etiam munit, & tueretur contra Piratas: inde regiunculæ nomen, quæ tota montana est.

Montes Diaboli, *les mons du Diable*, olim Acroceraunia Iuga; aliter *les mons de la Chimere*, vnde armenta pinguisima Turcis subuehuntur.

CHIMERA.

CHIMERA: vnde regioni nomen ad sinum cognominem, vrbs quondam amplior, sed deficiens ex quo paret Ottomano. Indigenæ Chimeriortæ in montibus libertatem suam non malè propugnant.

*Butrinto*, olim Butrotum, vrbs maximæ cadauer, è regione Corcyræ Insulæ. Sinus eius, seu portus dicitur *Almone*, & ad eum multi piscatores degunt, quia hîc quæstuosa piscatio, ob lacus amplissimos, & piscibus refertissimos.

S. *Quaranti*, portus non incommodus, vrbecula, vt in Turcico agro sat lauta.

LARTA.

LARTA ex Ambraciæ ruinis creuit, decem millibus iam à littore remota, quia sinus Ambracius qui ab eâ vrbe nomen habet, *Golphe de Larta*, sensim oblimatur.

*Perga*: olim Torone, ditionis Venetæ sub Corcyræo prætore, incolæ diuites, quibus etiam à Rep. concessæ sunt duæ Insulæ, in quibus armenta sua alunt *Paxu*, & *Antipaxu*.

*Bastia* à multis Albanæ limes constituitur, sed vltà etiam porrigitur, si quidem ditio Ambraciana ab omnibus fermè huic accensetur.

*Ioannina*, malè à plerisque in Ætoliâ locatur, & Saniaci sedes esse perhibetur.

*Deluino*, huius tractus præcipuus burgus diues & peramœnus, Saniaci quoque sedes.

DESPO-  
TATVS,  
seu parua  
Græcia,

*Lesibera*, ferè ad ostia fluuij *Apri*, seu *Acheloi*, de cuius variis nominibus in antiqua. Vrbs tenuis est, & in dies deficit, quia ostium *Acheloi* sensim oblimatur.

*Neocastro*, non procul ab ostio *Lafidari*, seu *Euc-*

olim	ni, locus peramœnus, & Despotæ quondam sedes, nunc auaritiâ Ottomanorum deperit.
Acarnania, &	
Ætolia	

*Alcippo*, ad finem cognominem, statio nauibus opportuna, nisi minutis Insulis & scopulis hæc ora prætexta esset.

§. 4. De *Liuidia*, quæ olim *Achaia*, seu *Hellas*.

LIVA- DIA, vera, vbi olim <i>Phocis</i> , <i>Doris</i> , <i>Locri</i> .	LEPANTE, Græcis <i>Inebecti</i> , olim <i>Naupactus</i> , capta à <i>Baïagethe</i> an. Christi 1499. cùm Christiani satis inter se non conuenirent. Sed anno 1571. non procul ab eâ commissum est prælium <i>Naupactinum</i> dictum Duce <i>Ioanne Austriaco</i> , quo Ottomanica vis opprimi potuit 200. triremibus Turcis captis, aut depressis.

STRA- MVL- PA, olim <i>Bœotia</i> , pars <i>Li- uadiæ</i> plerisq;.	Badia; olim <i>Lebadia</i> , vbi adhuc ab indigenis ostenduntur vestigia Antri <i>Trophonij</i> .	
		<i>Anatoria</i> : <i>Tanagra</i> in regione perferaci, quare in præsentia Græci hîc nutriunt Turcis armenta plurima, & greges copiosos.
		<i>Orchomeno</i> : <i>Orchomenus</i> viculus tantùm magnæ vrbs tenuæ vestigium.

*Esopo* fluuius, torrens veriùs quàm fluuius, olim *Aso-  
pus*.

L E  D V- C H E'	SETINES: Athenæ, vrbs seu burgus iam amplissimus, cum castro in colle vbi soli Turcæ degunt, in reliquis partibus Turcæ Græcis permixti viuunt: in eò burgo multa ostenduntur vestigia antiquitatis, vt <i>Areopagi</i> , <i>Academiæ</i> , &c. Capta fuit à <i>Mahumeto</i> anno Christi 1455.
D'A- T H E- N E S,	

*Salina*, olim *Nissa* portus *Megarensium*, hodie statio



Duca-  
tus A-  
the-  
nien-  
sis,  
olim  
*Attica,*  
& *Me-  
garis.*

infida, vbi aliquid falis excoquitur: à quâ non procul locus *Megra* dictus, quem ex nomine colligunt esse ruderâ *Megaræ*.

*Raphi*, olim Panormus portus, nunc piscatorum statio satis grata, nisi piratarum excursionibus pateret.

*Le Cap des Colomnes*: Promontorium Columnarum, à Columnis hîc extantibus, olim Sunium Promontorium.

*Succamino*, seu *Zucamini* olim Oropus, limes Ducatus Atheniensis in Boream.

§. 5. De *Morea* olim Peloponnesus.

D V-  
C A-  
T V S

CLARENZA: Clarentia ad Ionium mare (olim Dyme) quæ huic regioni nomen dedit, cuius fit crebra mentio in bellis Turcicis: loco fertili & amœno constituta, & cum Peloponnesus suum Principem, seu Despotam habuit, magni nominis.

CL A-  
R E N-  
T I Æ

*Coranto*, olim Corinthus vrbs etiamnum ampla, sed sine muris, cum arcæ quæ adhuc perdurat, olim Acropolis, seu Acrocorinthus. Hîc permixti Turcis Christiani viuunt, sed miserè vexati.

olim  
*Achaia*  
propria  
*Sicyon,*  
& *Co-  
rinthus.*

*Vasilica*: olim Sicyon, ita dicta est à Palatij reliquiis, quæ hîc visuntur.

PADRAS, seu *Patras*, olim *Patræ*, vnde sinui nomen *le Golphe de Lepante*, aut *de Patras*, vbi hætenus colitur religiosè S. Andreas hîc passus; ille videlicet Heros Iudæus cuius meminit tacito nomine Pausanias.

*Gastani*, Latinè Augusta, Episcopalis ciuitas sub Patrensi Metropolitâ.

B E L-

BELVEDERE: Calloscopium Græcis, olim Elis; vrbs ampla, vnde toti regioni nomen, loco peramœno sita, ex quo & nomen habet, & si cultura accederet cultissimis Europæ plagis comparanda.

V E-

*Nauarin*: olim Pylos Messeniaca, malè à quibusdam Nestoris; suspicantur docti nomen hoc seruatum esse ab *Abarino*, cuius Ptolemæus meminit, certè Barinos à Græcis recentioribus locus ille dictus est. Portum

D E-

R E

olim } habet percommodum duplici castro munitum, quò  
 classis Turcica conuenire solet, dum aliquid in Eu-  
 ropam molitur.

Elis, & } *Rophea*, seu *Orphea*, in tabulis Hydrographicis *Carbon*,  
 olim *Alpheus* fluuius.

Messe- } **MODON**: olim *Methone* munitissima *Moreæ* ciuitas, &  
 dia. } diu *Saniaci* totius *Moreæ* sedes; capta est à *Turcis* per  
 stupidam præfidiariorum incuriam, omnes puberes  
 iugulati; atque in præfentiâ diligentissimè seruatur ab  
*Ottomanis*.

**CORON**: olim *Corone*, vicina superiori etiam permu-  
 nita, quam tantum incolunt *Turcæ*, *Christiani* & *Iu-  
 dæi* in suburbia relegati sunt.

**ARCADIA**: fortè olim *Cyparissæ*, vnde sinui nomen  
*Golfo del Arcadiâ*, portus satis commodus, & vrbs non  
 illepada quondam, nunc deficit.

SACCA- } **NAPLI** *de Romanie*, corruptè vulgò *Napoli*: olim  
 NIA, } *Nauplia*; amplissima ciuitas, loco peramceno sita,  
 seu Roma- } & iam totius *Moreæ* populosissima, quoniam in  
 nia minor, } eâ *Turcæ* indulgent *Græcis Christianis*.

aut Roma- } *Argo*: olim *Argos*; nunc duntaxat viculus ex aliquot  
 nia *Moreæ*: } casis, & tuguriolis.

olim Ar- } *Charia*: olim *Mycenæ*, aliter *Agios Adrianos*, à San-  
 gia, seu } cto, qui hîc religiosissimè ab indigenis colitur.

*Argolis*. } *Pluniza* Fluuius: olim *Inachus*; qui binominis est,  
 nam antequam cadat in sinum *Argolicum* dicitur  
*Caueri*.

TZACO- } **MYSITHRA**: olim *Sparta*; vt olim sic etiam sine mu-  
 NIA, } ris, populosissima ciuitas à quibusdam dicitur, ab  
 aliter } aliis viculus. Nomen accepit à minuto caseo,  
 les Maï- } quem indigenæ *Musithra*, seu *Mysithra* vocant, &  
 notz, le } hîc ponte mirabili iungitur *Eurotas*.

pays de } *Maino*, vnde *Mainotæ* dicti *les Mainotz*, olim *Leu-  
 MAÏNO,* } ctrum *Laconiæ*, à quo non procul portus cogno-  
 ou le bras } minis, aliter portus *Coturnicum*, *le port des Cailles*,  
 de Maïno, } quoniam innumeræ coturnices eò confluunt. Cir-  
 olim *Laco-* } cumposita huic vrbi regio diues est oleo, vino,

nia, & Arcadia, quidam tamen Maïnotas à Tzacombus separant, & hos Boreales illos Australes faciunt.

frumento, indigenæ sui iuris, & qui Insulanos Turcicos mirè vexant.

*Maluasia*, seu *Monembasia*, olim Epidaurus Limeira, vbi nobile vinum crescit, quod inde Antonomasticos nomen traxit, licèt in aliis locis proueniat.

*Geremen*: olim Geremia ab Amuratho capta & diruta, cùm Peloponnesum subiugauit.

*Lundari*: olim Megalopolis in montibus, vicus nullius iam ferè nominis.

*Mandi*: olim Mantinea, tenuis quoque vicus.

*Iris Fl.* indigenis olim Eurotas, cuius ripa amœnissima est, & confita arboribus.

## CAPVT VI.

*De Insulis Nouæ Græciæ.*§. I. *De Insulis Maris Ægei.*

**H**is omnibus Insulis fermè Turcæ potiti sunt; seruauere tamen aliquas Veneti, potiùs sapientiã suã, quàm fortitudine: quomodo enim Ottomanis tam vicinis resistere potuissent? nisi fortè adiuti totius Europæ viribus, quas dum concitare verentur Turcæ, ab iis fortè abstinuerunt.

NVM. I. *De Insulis in Ægeoditionis Venetæ.*

CRETÆ INSVLÆ

AGER

**CANDIA**: *Candie*, ampla ciuitas, & primaria totius Insulæ, atque Archiepiscopalis, munitissima, & tormentis bellicis instructissima æ quor omne detergentibus. Arcem quoque habet, & Armamentarium instructissimum.

CRE-

TEN-

**Castrum Theodori**: *Castel Theodoro*, seu *Thodoro*, munitissimus planè locus.

SIS,

**Selinus**: *Selino*, munitus quoque locus in sinu de *la Sunda*, & in intimo eius recessu.

le Terri-

**Spina longa**: portus optimus cum arce permunita, in